

בסייעתא דשמיא

שיחה לבי

שיחות קודש שזכינו לשמוע מפ"ק של
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ערש"ק וירא

תשפ"ב

•

גליון ט"ז

יו"ל ע"י מכון 'שיח לבי'

בישטינא

פתח תקוה ארה"ק

גיליון זה נתנדב
ע"י ידידינו הרזגל
הרב ר' אברהם אהרן פרידמן שיחי'
בני ברק

לרגל שמחת הולדת בתו בת שבע תחי'
יהי רצון שיזכה לגדלה לתורה ולבעל תורה
לחופה ולמעש"ש וירוח ממנה רוב נחת

כל הזכויות שמורות
למכון שיח לבי
שע"י מוסדות בישינת בארה"ק

לתשומת לב! הגיליון יו"ל אחת לשבועיים.

לפרטים אודות הפצת הגיליון
ניתן להתעדכן במערכת 'הקבצו ושמעו' 077-2609-403 שלוחה 1-1

להערות והארות וכן לקבלת הגיליון בדוא"ל
ניתן לפנות לכתובת המערכת

siachlibi@gmail.com

שיחות קודש לפרשת וירא

השי"ת מתראה אל כל אחד ואחד מישראל

וירא אליו ה' באלוני ממרא וגו' וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים. יש להבין מדוע כתיב 'אליו' סתם ולא 'וירא ה' אל אברהם'. ועוד צריך להבין מה דאיתא בזוהר הקדוש (ח"א צח:) 'מאן נינהו שלשה אנשים אברהם יצחק ויעקב', היאך יתכן שאברהם היה רואה את אברהם יצחק ויעקב.

וביאר בספה"ק 'מאור עינים' וזלה"ק 'הנה נודע שהתורה הקדושה צריך להיות בכל אדם ובכל זמן כי היא נצחית, אך האמת הוא שהבורא ב"ה נמצא בכל אחד מישראל ואפילו ברשע היותר גדול ובבעל עבירה היותר גדול ח"ו, והראיה שלכל רשע באים לו הרהורי תשובה בכל יום וזהו מתראה אליו השי"ת, וכשהוא הולך בזה שהוא מגביה שכלו אז הוא מתחיל לומר מתי יגיע מעשי למעשי אבותי, כי האבות הן הן המרכבה'.

ומבאר, דזהו שכתוב 'וירא אליו' סתם, ולא כתב 'אל אברהם', דקאי על כל אחד מישראל שמתראה אליו השם יתברך, דהיינו הרהורי תשובה הבאים לו בכל יום. וזהו ביאור דברי הזוה"ק שהאדם בהעמיקו בהרהורי התשובה רואה את מדריגת אברהם יצחק ויעקב שהיו מרכבה לשמו יתברך, ואומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי.

ויש לומר עוד בביאור דברי הזוה"ק 'מאן נינהו שלושה אנשים אברהם יצחק ויעקב', דהנה ידוע דאברהם יצחק ויעקב המה

בחינות חסד גבורה ותפארת, ואיתא בספרים דג' הבחינות חסד גבורה ותפארת כלולים המה זה בזה בבחינת 'תלת כלילין בתלת'.

ועל דרך זה יש לומר דמצד בחינה זו שאברהם יצחק ויעקב כלולים זה בזה, הרי ביצחק ויעקב יש בחינת אברהם גם כן, ועל כן שי"ד שראה אברהם שלושה אנשים והם אברהם יצחק ויעקב.

וזהו גם כן ענין מה שנהגו אבותינו הקדושים זי"ע ליטול עם הלולב בחג הסוכות ג' אגודות שבהם ג' בדי הדסים כרוכים יחד כאחד, וכן כתב זקני הק' הרבי ר' בערצי מסאטמער זי"ע במכתבו לאביו זקני הק' הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע, בו מבשרו ששולח עבורו ד' מינים, וזלה"ק 'הדסים אשלח.. אגודים שאני בעצמי אגדתי אותם, וכן אני עושה בכל שנה.. אני לוקח ג' פריטקליך הדסים ואני אוגד אותם להדס אחד.. והדבר ידוע שבאברהם אבינו הוא נכלל מדת יצחק אבינו ע"ה וגם מדת יעקב ע"ה.. וכמו כן ביצחק אבינו ע"ה היה מדת החסד ומדת התפארת, וכמו כן ביעקב אבינו ע"ה' עכדה"ק.

מצות הכנסת אורחים אצל אברהם אבינו ע"ה

וירא אליו ה' וגו' והוא ישב פתח האהל. וברש"י הק' 'לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו'. כ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה דקדק בלשון רש"י שהיה יכול לומר 'לראות

חומרות והידורים שהמה חשוכים ונשגבים ביותר, יש לקיימם אך ורק אם עושים אותם לבד, אולם אם דורשים המה טירחה יתירה לאחרים אזי 'אויף יענעם'ם חשבון זיי נישט קיין צילייגער'.

המועדים הנרמזים בפרשה זו

בפרשה זו רמוזים הרבה מן המועדות. ראשית כל שבת זו היא בחינת ראש השנה, ש'הקריאה מעוררת את הזמן', שקוראים בפרשה זו את הקריאות של שני ימי ראש השנה.

ואיתא בספר הקדוש 'אוהב ישראל', בטעם מה שמסיימין הקריאה (של פרשתנו) ביום ב' דראש השנה 'את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה', ד'מעכה' ראשי תיבות 'מלוך על כל העולם'. ועל דרך זה יש לרמוז גם כן בפסוק הנ"ל, 'טבח' בגימטריא י"ט, רמז ליום י"ט כסליו' חג הגאולה של הרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע, שעל יום זה כתב הרה"ק הרש"ב מלובאוויטש זי"ע שהוא 'ראש השנה לחסידות'.

סוכות מרומז במאי דכתיב בפרשתן 'והשענו תחת העץ', ואיתא במדרש (ב"ר מה י) שבשכר שאמר אברהם אבינו למלאכים 'והשענו תחת העץ' זכו בניו למצות סוכה.

פסח מרומז במה שכתב רש"י הק' בפרשתן 'כעת חיה.. פסח היה, וגם אצל לוט כתב רש"י כן, דכתיב 'ומצות אפה ויאכלו'.

פורים מרומז במאי דכתיב בפרשתן 'ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק', ואיתא בספה"ק 'מאמר מרדכי' בשם זקני הקדוש הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע, דמכאן יש רמז לסעודת פורים מן התורה, ד'הגמל'

אם יש עוברי דרכים ומדוע כתב 'עובר ושב'. וביאר דהנה העניינים הנזקקים לחזר על הפתחים ר"ל, יש מי שאין בושה כל כך ודופק על הדלתות וממתין שיפתחו לו הדלת. אולם יש מי שמתבייש מאוד ובלית ברירה בצר לו ניגש אל הדלת, אך בשעת מעשה מגודל הבושה בורח משם ואינו דופק, ואחר כך מכיון שזקוק הוא לנתינה חוזר הוא שוב אל הדלת, ושוב בורח וחוזר חלילה.

וזתו שהיה יושב אברהם אבינו ע"ה בפתח האוהל, 'לראות אם יש עובר ושב' דווקא, כי בעבור שאר עוברי דרכים שאינם מתביישים אינו צריך לשבת בחוץ, שכן הם דופקים על הדלת וכך יודע שבאו, אולם אותו 'עובר ושב' שאינו דופק מגודל הבושה אם ישב אברהם בביתו לא ידע כלל שבא, על כן בעבורו היה יושב אברהם אבינו בפתח האוהל בחוץ.

הידורים וחומרות רק כאשר עושים לבד

יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם. וברש"י הק' 'יוקח נא, על ידי שליח'. כ"ק אאמו"ר וצוקללה"ה דקדק מדוע היה לו לרש"י הק' לפרש על ידי שליח הרי פירוש הפשוט 'יוקח נא' הוא על ידי שליח.

אלא שהיה קשה לרש"י מדוע דוקא במים כתיב 'מעט מים', ועוד דגבי נטילת ידים אמרו חז"ל (שבת סב:): 'אמר רב חסדא אנא משאי מלא חפני מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא', הרי שלענין זה טוב מים הרבה, ומדוע לקח אברהם אבינו רק מעט מים. לכך פירש רש"י 'על ידי שליח', שמכיון שאת לקיחת המים לא עשה בעצמו אלא על ידי שליח, על כן לקח מעט שלא להטריחו.

ומזה אנו למדים, שאף על פי שישנם

הדרך הנכון הוא ללמוד ללא פשטלעדך
 ופולפולים, אלא להשתדל להבין בפשטות
 מה כתב כאן במאמר זה, וללמוד ולחזור שוב
 ושוב, עד שהקב"ה יעזור שהמאמר יאיר,
 ובעת 'אז די מאמר וועט לייכטן, וועט די
 אייבערשטער אונז לייכטן' [כשהמאמר יאיר
 לנו, אזי הקב"ה יאיר לנו].

ועל ידי לימוד המאמר תתוסף הארה
 והתחזקות גדולה בעבודת ה' בתורה ותפילה
 וקיום המצוות. ועוד, שעל ידי זה נוכל לשמוח
 ב"ט כסלו שמחה אמיתית, ואזי יהיה עם מה
 לשמוח. ועוד, שעל ידי זה יתקיים מאמר
 אדה"ז 'מי שישתתף בשמחתי אוציאו מן
 המיצר אל המרחב' עם כל הנוסחאות [מן
 הגשם אל הרוח, מן הגיהנם אל הגן עדן].
 מפני שעצם לימוד המאמר, וכשזוכים להבין
 אותו, ואפילו כשמבינים רק עניין מסוים
 במאמר, זה עצמו גן עדן.

גודל מעלת אמירת 'פתח אליהו' קודם התפילה

אבותינו הקדושים זי"ע נהגו לעסוק
 באשמורת הבוקר קודם התפילה באמירת
 התפילות והזמירות ותשבחות מספר 'שערי
 ציון'. בין הדברים שנהגו לומר קודם התפילה
 הוא מאמר התיקוני זוהר 'פתח אליהו'.

דו"ז הרה"ק רבי ישראל יעקב מחוסט
 זי"ע, לקח לו לחתן את כ"ק אדמו"ר ר' חיים
 שלמה לאווי מחוסט טאהש זצוקללה"ה בנו
 של הרה"ק רבי אלימלך מטאהש זי"ע, וקודם
 השידוך בחן אותו כנהוג, והבחינה היתה
 בזה ששאל אותו הרה"ק 'זאגסט אמאל פתח
 אליהו' [אתה אומר פעם פתח אליהו], וענה
 ר' חיים שלמה הן, ואמר 'פתח אליהו בעל
 פה, ונשא חן בעיניו ולקחו לחתן.

אותיות 'מגילה', לרמוז שביום שקורין בו את
 המגילה יש לעשות משתה גדול.

שבועות מרומז במה דאיתא במדרש (שמות
 רבה כח א), 'ומשה עלה אל האלוקים.. באותה
 שעה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה,
 עשה בו הקב"ה קלסטירין של פניו של
 משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה אי
 אתם מתביישין הימנו לא זהו שירדתם אצלו
 ואכלתם בתוך ביתו. אמר הקב"ה למשה,
 לא נתנה לך תורה אלא בזכות אברהם,
 הרי שבזכות שאכלו המלאכים אצל אברהם
 אבינו ע"ה כדכתיב בפרשתן ניתנה התורה
 לבני ישראל.

ראו-מה היא ענוה פסולה

ופילגשו ושמה ראומה. איתא בספה"ק
 כתר שם טוב, פירש הבעש"ט הקדוש זי"ע
 דקאי על ענוה פסולה, דהיינו שמתגאה
 בענוה שלו ורוצה להראות שהוא עניו, וזהו
 'ופילגשו' היינו ענוה פסולה הנקראת 'פלגש',
 'ושמה ראומה' 'ראו-מה' פירוש ראו שאני
 במדריגת 'מה'.

ההכנה לי"ט כסליו

בלימוד מאמר ד"ה פתח אליהו

בספר הק' 'תורה אור' מהרה"ק אדמו"ר
 הזקן בעל התניא זי"ע בפרשתן מובא מאמר
 ד"ה 'פתח אליהו', והוא מאמר יסודי ביותר.
 אנו עומדים כעת כבר בתוך שלושים יום
 קודם לי"ט כסליו, וככהנה ליום גדול זה
 ובכדי שיהיה עם מה לשמוח בו, טוב שכל
 אחד ילמד מאמר זה.

מוכרח הוא שהיה אדם גדול מאוד עד אין לשער.

פעם קיבל ר' אשר על עצמו תענית הפסקה משבת לשבת, אך רצה לשאול את רבו הרה"ק הרש"ב זי"ע אזי החל להתענות ויצא לדרך לליובאוויטש. בהגיעו היה כבר יום רביעי בשבוע ונכנס לשאול את רבו, ואמר לו רבו כי לא היה מניחו לעשות זאת אך מכיון שכבר התענה ארבעה ימים ישלים התענית.

בערב שבת ציוה הרש"ב זי"ע להכין מיחם גדול עם חמין ולהביא אל חדרו הק', והרש"ב בעצמו טמן את המיחם. ובליל שבת קרא הרה"ק הרש"ב את ר' אשר לחדרו, וציוה עליו לעשות קידוש על יי"ש וליטול ידיו ולאכול כזית חלה, ואחר כך ציוה עליו לשתות את כל המים שבמיחם עד תומם.

ר' אשר היה בעל מנגן נפלא והיה הסדר בליובאוויטש שכל ניגון שהיו רוצים להביא אל הרה"ק הרש"ב זי"ע, היו שולחים מקודם להשמיע את הניגון באזני ר' אשר. ואם היה מאשר את הניגון היו יכולים להביאו לליובאוויטש, אך בלא אישור ממנו לא היה שייך להביא כלל את הניגון.

כח הנגינה של ר' אשר היה להפליא. מסופר כי כמה אברכים מפרחי החסידים בניקאלאייטש שחו באזני ר' אשר אודות גדולת החסיד ר' בערל מאסאייטש זללה"ה (הנקרא ר' בערע משה'ס), וכמו כן היו חוזרים בפניו ביאורים בספר התניא שהיה ר' בערל מבאר. פעם הגיע ר' אשר לליובאוויטש, וראה חסיד אחד שעומד קודם התפילה וטליתו על כתיפו, רגלו אחת על ספסל ורגלו השנית

ויש לומר, שאם ר' חיים שלמה שאמר 'פתח אליהו' בקביעות עד שהיתה שגורה בפיו זכה לזיווג הגון ונעשה חתן, כמו כן כל המצפה להיוושע בזיווג הגון יאמר גם כן 'פתח אליהו' בכל יום קודם התפילה, ובשכר זאת יזכו לישועה בקרוב בעזר השי"ת.

וב"ה כבר הנהגנו לומר פתח אליהו קודם התפילה, ונתעוררתי לדבר גדול זה משראיתי לאחינו הספרדים האומרים זאת בכל יום ויום בבית הכנסת קודם תפילת מנחה ואומרים קדיש אחרי זה, ואומרים זאת במתינות כולם יחדיו בהתעוררות וכוונה עד שפעמים אורכת האמירה משך זמן יותר מתפילת המנחה עצמה. ובודאי טוב ונכון הוא לכל אחד ואחד לנהוג כן, שהוא מסוגל לפתיחת הלב ולכוונת התפילה ולקבלת התפילה.

החסיד הנודע ר' אשר גראסמאן זללה"ה

ט"ו בחשון הוא היארצייט של החסיד הנודע ר' אשר גראסמאן זללה"ה מעיר ניקאלאייטש (הנקרא ר' אשר ניקאלאייטש), מגדולי חסידי הרה"ק מהר"ש מליובאוויטש זי"ע ובנו הרה"ק הרש"ב מליובאוויטש זי"ע.

הרה"ק הרש"ב מליובאוויטש זי"ע פקד על ר' אשר להגיה את ספר התניא, וכמו שמפרט ר' אשר את השתלשלות הגהותיו במודעה רבה הנדפס בספר התניא, וחתום שמו 'נאם אשר ב"ר מאיר ז"ל שו"ב מניקאלאייטש'.

כידוע שהרה"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא זי"ע כתב את ספר התניא ימים רבים, ודקדק על כל אות ואות, והיה יכול לעמוד על אות אחת כמה שבועות, ואם בחר הרש"ב זי"ע בר' אשר להגיה ספר גדול וקדוש כזה,

על הארץ ומזמר ניגון. ר' אשר בכח הנגינה המופלא שלו, הבין והכיר בהניגון שחסיד זה אינו אלא ר' בערל ששמע אודותיו מפרחי החסידים, וישאל את הנוכחים מי הוא חסיד זה ואכן כן הוא שהיה זה החסיד ר' בערל מאסאייעוו.

ר' אשר היה השוחט ובודק בעירו ניקאלאייעוו, והמרא דאתרא היה הגה"ח ר' מאיר שלמה הלוי יאנאווסקי ע"ה זקינו אבי אמו של הרה"ק מליובאוויטש זי"ע. בחול המועד פסח תרס"ב נתקיימה בבית המרא דאתרא ר' מאיר שלמה ברית מילה לנכדו הלא הוא לימים אדמו"ר מליובאוויטש. ר' אשר מכיוון שלא רצה 'זיך מישן' בימי חג הפסח לא אכל בסעודת הברית, אמר ר' מאיר שלמה 'האמת היא שמגיע לך פסק על כך, שהרי כל מה שאתה אוכל בכל השנה אתה סומך עלי כרב העיר, אך מכיוון שאני חב לך את חיי לא אוכל להקפיד עליך'.

וסיפור הדברים כך היה, שר' מאיר שלמה

נחלה במחלת הטיפוס ל"ע, ושמוהו בהסגר בבנין מיוחד מחוץ לעיר סגור ומסוגר אין יוצא ואין בא. ר' אשר ביקש לבקר את הרב באמרו שאינו חושש ומוכן למסור נפשו למענו, אך לא נתנו לו בשום פנים ואופן, אזי הלך ר' אשר מדי יום ביומו אל הבנין הסגור, ונעמד מחוץ לבנין תחת הלון אחד ששיער ששם נמצא ר' מאיר שלמה, וקרא בקול רם את אגרת הקודש י"א שבתניא 'להשכילך בינה', ששם מבואר שאין רע יורד מלמעלה והכל טוב, ועל ידי זה תתחזק רוחו להתגבר על חוליו.

הרב מרוב חלישותו לא היה בכוחו להגיב בקול או איזה סימן ששומע אותו, כך שר' אשר כלל לא ידע אם הרב שומע אותו אם לאו, ואף על פי כן היה בא מדי יום ביומו לקרוא את האגרת תחת החלון. לאחר זמן הבריא ר' מאיר שלמה ויצא משם, ותיכף שיצא משם עוד קודם שהלך לביתו, סר לביתו של ר' אשר להודות לו, באמרו שבזכותו התעודד והתחזק וניצל ממות לחיים.

• ואלו נדיבי הלב שנדבו חלק מהוצאות הגליון •

<p>הרה"ח ר' דוד תיק שליט"א פתח תקוה</p> <p>•</p> <p>לזכות לברכה ולהצלחה</p>		<p>הרה"ח ר' משה אליעזר פריעדמאן שליט"א אשדוד</p> <p>•</p> <p>לרגל הולדת נכדתו תחי' בשעמו"צ ולמו"ט</p>
---	--	---

• לתרומות והנצחות ניתן לפנות למס' 053-3175770 •

